

Multimodal literacy practices in L1 – a Nordic perspective

Paper-præsentation ved
Nordiska konferensen för modersmålsdidaktik 5 | NNMF5

Nikolaj F. Elf, Syddansk Universitet

Christina Olin-Scheller, Karlstads universitet

Anna Slotte, Helsingfors universitet

Øystein Gilje, Universitetet i Oslo (ikke til stede)

Baggrund, motivation, spørgsmål

- **Sponsorer og organisation**

- Et projekt støttet af såkornmidler fra Syddansk Universitet og hjem-institutter for deltagere
- Forskningsgruppe plus nationale grupper mødes og arbejder over to år (se www.sdu.dk/multiL1)

- **Motivation**

- L1-undervisning nødvendigvis bundet til og formet af nationale kontekster og traditioner
- Men samtidig presset af en globaliseret og stadig mere medialiseret verden til at gentænke sit rationale og sin praksis (Kress, 1995; Ongstad, van de Ven, P.-H., & Herrlitz, W., 2007; Elf et al., 2015).

- **Forskningsinteresse**

1. Hvad karakteriserer literacypraksisser i nordiske L1-klasseværelser?
2. Hvad er implikationerne for fremtidig L1-undervisning og læreruddannelse i nordiske lande og videre ud i verden?

Teoretisk ramme og teoriudvikling

- En økologisk tilgang til literacypraksisser (Barton & Hamilton 2000)
- Multimodalitet forstås som teoretisk koncept, ikke praksiskoncept (udgangspunkt i Kress, 2010; Jewitt, 2011)
- Arbejdsdefinition: Multimodale literacypraksisser henviser til mønstre af multimodale literacy-hændelser i og udenfor skolen

To *findings* fra artiklen Technology in L1

(Elf, Hanghøj, Skaar & Erixon, 2015)

Multiple literacypraksisser *udenfor* skole svære at integrere *i* skole

- “Ethnographic studies, which play a dominant role in existing research, have revealed how students develop a broad range of competencies, or ‘multiple literacies’, out of school which are difficult to integrate into contemporary L1 practice. In school, under special conditions such as interventions informed by research, Scandinavian L1 practice does manage to create a space for such competencies to be used in meaningful and even creative ways.” (p. 35)

Lærere føler sig usikre

- “*The third and final key finding* is the emphasis on teacher uncertainty on how and why to integrate technology within the subject.” (ibid.)

Metodologi – som arbejdspakker

- **WP 1:** Review, en kortlægning af eksisterende forskning i de fire lande i et review der fokuserer på udskoling / sluttrinnet / ungdomsskolen / høgstadiet, 7.-9. klasse
- **WP 2:** Pilotstudie 1, en curriculumanalyse af styredokumenter for L1 i 8. klasse i Finland, Norge, Sverige, Danmark.
- **WP 3:** Pilotstudie 2, et lille empirisk casestudie af en 8.-klasse i hvert af de fire nordiske lande.
- **WP 4:** Ansøgnings-generering

	2015 Autumn	2016 Spring	2016 Autumn	2017 Spring
WP 1	Grey	Grey		
WP 2	Blue	Blue		
WP 3			Red	
WP 4		Green	Green	Green

Forskningsspørgsmål WP1, vers. 1

- Hvad vides fra de seneste cirka 10 års empiriske forskning om multimodale literacypraksisser i L1-faget i en nordisk kontekst ...
- Med særlig fokus på følgende centrale aspekter
  - formativ evaluering
  - elevers digitale multimodale kompositionspraksisser på tværs af modaliteter (jf. Gilje, 2010)
  - udskoling / høgstadiet / ungdomsskolen?

Det enkle, hurtige, korte svar:

Meget lidt!

Vi må derfor udvide
forskningsspørgsmålet i WP1

Forskningsspørgsmål WP1, vers. 2

- Hvad vides fra de seneste cirka 10 års forskning inden for L1- **og andre (fag)didaktiske forskningsfelter** om multimodale literacypraksisser i L1-faget i en nordisk kontekst
- med særlig fokus på
  - evaluering
  - elevers digitale kompositionspraksisser
  - i udskoling og tilgrænsende niveauer (fx gymnasieskole / videregående skole)

Review-metodologi

- Metodologi for kvalitative reviews (Andrews 2005; Creswell 2009)
- Vores valgte undergenre: Et 'stand-alone' kritisk kvalitativt review (jf. Kuttner, P., & Threlkeld, 2008)
- Spørgsmål
  1. Hvad karakteriserer fund fra nationale kontekster?
  2. Hvilke ligheder og forskelle er der på tværs af nationale kontekster
  3. Hvilke implikationer har svar på spørgsmål 1 og 2 for videre forskning i L1 (jf. WP4)?
- Metodik
  - Søge systematisk efter relevante studier i nationale kontekster baseret på afgrænsningskriterier
  - Analyser af fund i nationale og transnationale kontekster på baggrund af (inter)diskursiv analyse (jf. Scollon et al. 2012; Elf et al. 2015)
  - Andre metodiske greb til komparative transnationale studier af fags didaktik?
- Kilder
  - Andre reviews (Elf et al. 2015; ??); andre studier?

Work in progress:

Fund i nationale kontekster I/II

Danmark

- Inkluderede studier, foreløbig: 13, fra 2004-2014
- Eksempel: Hanghøj (2011b): Emerging and Clashing Genres: The Interplay of Knowledge Forms in Educational Gaming, *Designs for Learning*, 4(1), 22-33: (...) teachers need to be able to clearly frame and communicate the aims and expectations of games, when using them for educational purposes within MTE. (Elf et al., 2015, p. 58)

Sverige

- Inkluderede studier, foreløbig: 15, fra 2010-2015
- Eksempel: Jacquet, Ewa & Björkvall, Anders. 2014. Att göra mångfalden synlig för språkläraren: Etnografen som verktyg för att relevantgöra och bedöma högstadielärares språkförmågor. I: P. Andersson, P. Holmberg, A. Lyngfelt, A. Nordenstam & O. Widhe (red.), *Mångfaldens möjligheter: Litteratur- och språkdidaktik i Norden*.

Work in progress:

Fund i nationale kontekster

Norge

- Inkluderede studier, foreløbig: 16 fra 2009-forthcoming
- Eksempel: Iversen & Otnes, 2009 (lower and upper sec.): Iversen, H. & Otnes, H. (2009) Å være digital i norsk. In Hildegunn Otnes (Ed.) *Å være digital i alle fag* [Being digital in all subjects]. Oslo: Universitetsforlaget : “The text culture students relate to is made more dynamic through hyper-textuality. This challenges traditional text norms. (...)” (Elf et al., 2015, p. 71)

Finland

- Undervejs

Arbejdshypoteser

- Fire arbejdshypoteser
  1. I review, styredokumentanalysen og casestudiet vil vi finde et begrænset fokus på elevers produktive arbejde med multimodale literacypraksisser (WP1-3)
  2. I relevante styredokumenter vil vi finde ligheder og forskelle i diskursive konstruktioner af formål og mål for multimodale literacypraksisser (WP2)
  3. I review og casestudiet vil vi finde et fravær af fokus på især formativ feedback til elevers arbejde med multimodale literacypraksisser og en usikkerhed blandt lærere hvad angår fagligt relevante måder at give respons til elevers multimodale literacypraksisser (WP1 og WP3)
  4. Hvis hypoteser 1-3 kan bekræftes, vil det give god mening at formulere et forskningsprojekt der undersøger multimodale literacypraksisser i nordiske L1-fag på 8. klasses trin med særlig fokus på multimodal komposition på tværs af modaliteter og formativ respons til disse – **men vil det kunne findes i praksis?**

Referencer

- Andrews, R. (2005). The Place of Systematic Reviews in Education Research. *British Journal of Educational Studies*, 53(4), 399-416, <http://dx.doi.org/10.1111/j.1467-8527.2005.00303.x>.
- Barton, D., & Hamilton, M. (2000). Literacy practices. In D. Barton, M. Hamilton & R. Ivanič (Eds.), *Situated Literacies: Reading and writing in context*. London: Routledge.
- Creswell, J. W. (2009). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. London and Thousand Oaks: Sage Publications
- [Elf, N.F., Hanghøj, T., Erixon, P.-O., & Skaar, H. \(2015\). Technology in L1: A Review of Empirical Research Projects in Scandinavia 1992-2014. L1 - Educational Studies in Languages and Literature.](#)
- Gilje, Ø. (2010). *Mode, Mediation and Moving Images: An Inquiry of Digital Editing Practices in Media Education*. (PhD), University of Oslo, Oslo.
- Hasse, C., & Andersen, B. L. (2012). Teknologiforståelse i professionerne. In K. D. Søndergaard & C. Hasse (Eds.), *Teknologiforståelse - på skoler og hospitaler* (pp. 11-38). Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.
- Jewitt, C. (2011). An introduction to multimodality. In C. Jewitt (Ed.), *The Routledge Handbook of Multimodal Analysis*. London: Routledge.
- Kress, G. (1995). *Writing the Future. English and the Making of a Culture of Innovation*: National Association for the Teaching of English.
- Kuttner, P., & Threlkeld, A. (2008 (and later updates)). Literature reviews. *Q : Foundations in qualitative research in education*. Retrieved 24. nov. 2015, 2015, from <http://isites.harvard.edu/icb/icb.do?keyword=qualitative&pageid=icb.page350640>
- Ongstad, S., van de Ven, P.-H., & Herrlitz, W. (Ed.). (2007). *Research on Mother Tongue Education in a Comparative International Perspective: Theoretical and Methodological Issues*. Utrecht Rodopi.
- Scollon, R., Scollon, S. W., & Jones, R. H. (2012). What is a Discourse Approach? *Intercultural Communication: A Discourse Approach* (3rd ed., pp. 1-24). Chichester: Wiley-Blackwell.